

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2024 ГОДИНА НА
АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ
АКТИВНОСТИ (787)

01 2025 03 09

Скопје, јуни 2026 година

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи на Агенција за задолжителни нафтени резерви на сметката на буџет од самофинансирачки активности (787) за 2024 година, заедно со ревизија на усогласеност.

Со извршената ревизија за 2024 година изразивме мислење без резерва во однос на реалноста и објективноста на финансиските извештаи и мислење со резерва за усогласеност со законската регулатива, упатства и воспоставените политики.

Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на Агенција за задолжителни нафтени резерви за 2018 година и изразено е мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики. Проверката на спроведување на препораките дадени во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2018 година е спроведена во текот на 2021 година, кога е утврдено дека од дадените четири препораки се спроведени, три препораки се во тек на спроведување, а една препорака не е спроведена.

Со извршената ревизија на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви утврдивме состојби кои се однесуваат на:

- не донесени предлог-одлука за количината и структурата на задолжителните нафтени резерви до надлежното министерство за неколку години;
- исплата на плати и надоместоци на плати кои не се усогласени со законската регулатива;
- несоодветен начин на регистрирање и евидентирање на полното работно време.

Во насока на надминување на утврдените состојби, ревизијата даде препораки со цел преземање на мерки и активности од надлежните лица и органи во функција на подобрување на состојбите.

Во делот Нагласување на прашања обелоденети се состојби кои се однесуваат на:

- не вратена позајмица на мазут од државен орган повеќе од седум години и
- трајно издавање на деривати од нафтените резерви по одлуки на Влада по прогласена кризна состојба.

Во делот на Останати прашања ги истакнуваме слабостите во законската регулатива кои се однесуваат на:

- не уреден начин на усогласување на вредноста на залихите со соодветна методологија и утврдување основа за нивелација;

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- правна несигурност во однос на надлежноста за одобрување на подзаконските акти меѓу Владата и Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини поради колизија на одредени членови во Законот за задолжителни нафтени резерви;
- не утврден мандат на директорот како и назначувањето на вршител должност на Агенцијата како орган на управување.

Во однос на внатрешните контроли известуваме за не воспоставена внатрешна ревизија.

Не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

СОДРЖИНА

Опис		Страна
1.	Вовед	1
2.	Мислење на ревизијата	2
3.	Основ за изразување на мислење	2
3.1.	Основ за мислење со резерва за усогласеност со закони и прописи	3
4.	Нагласување на прашања	5
5.	Останати прашања	7
6.	Законска основа за ревизијата и временски период	10
7.	Опфат и ограничувања	10
8.	Одговорност за финансиски извештаи	10
9.	Одговорност на ревизорите	11
10.	Недостатоци во внатрешната контрола	12
11.	Одговор на ревидираниот субјект	13
Финансиски извештаи за 2024 година		
Биланс на приходи и расходи		14
Биланс на состојба		15
Промени на извори на капиталните средства		16
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи		
Вовед		17
Сметководствени политики		18
Образложенија кон финансиските извештаи		19

Список на кратенки

Агенција	Агенција за задолжителни нафтени резерви
Владата	Влада на Република Северна Македонија
ЗЗНР	Закон за задолжителни нафтени резерви
МФ	Министерство за финансии
МЕРМС	Министерство за енергетика, рударство и минерални суровини
ЗАС	Законот за административни службеници
ЗВЈС	Законот за вработени во јавниот сектор

Поимник

Евапорација	испарување на нафтата и нафтените деривати
Задолжителни нафтени резерви (задолжителни резерви)	минимални резерви на сурова нафта и/или нафтени деривати сопственост на Република Северна Македонија, кои се формираат и чуваат од страна на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви со цел да се обезбедат услови за интервентно снабдување на пазарот со нафта и нафтени деривати, во случај на нарушување на енергетската сигурност на државата предизвикана од нарушувања во снабдувањето од поголеми размери;

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број: 11-51/9

Дата: 03.06.2026

1. Вовед

Агенцијата за задолжителни нафтени резерви е самостојно, независно и непрофитно правно лице кое извршува работи од јавен интерес и е единствено овластена за формирање, одржување, чување и продажба на задолжителните резерви на Република Северна Македонија. Надлежностите на Агенцијата се утврдени со Законот за задолжителни нафтени резерви¹ и се однесуваат на:

- формирање, чување, обновување и управување со задолжителните резерви на Република Македонија;
- купување и продажба на сурова нафта и/или нафтени деривати со цел формирање и обновување на задолжителните резерви;
- водење на евиденција за нивото, видот и територијалната разместеност на задолжителните резерви и следење на расположливоста на капацитетите за складирање на задолжителни резерви;
- изготвување и водење на Регистри на задолжителните и посебните резерви;
- осигурување на залихите на задолжителни резерви од ризици;
- предлага начин за утврдување, пресметување, висина и уплатување на надоместокот за задолжителни резерви и на трошокот за чување и евапорација на нафта и нафтени деривати од задолжителните резерви;
- го прибира надоместокот за задолжителни резерви и води негова евиденција;
- пушта во промет задолжителни резерви во случај на настанување на поголеми нарушувања на снабдувањето на пазарот и
- други надлежности утврдени со закон.

Нафтените резерви треба да овозможат сигурност и стабилност во снабдувањето на пазарот со нафтени деривати и брзо и ефикасно постапување на Владата во случај на настанување на нафтена криза од поголеми размери, преку пуштање во промет на нафтени деривати од задолжителните резерви без при тоа да се предизвика нарушување на пазарот на нафтени деривати во земјата и без влијание на пазарните цени на дериватите. Со измените во Законот за задолжителни нафтени резерви од 2024 година, актите кои ги носи Агенција се со претходна согласност од Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини.

¹ Службен весник на РМ број 144/14, 178/14, 199/15, 197/17, 7/19, Службен весник на РСМ број 275/19, 150/21, 236/22, 147/24

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

1

1. _____

2. _____

3. _____

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

2. Мислење на ревизијата

Извршивме ревизија на:

- финансиските извештаи на страните од 16 до 18 на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви, на сметката на буџет од самофинансирачки активности (787) за 2024 година, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходите и расходите за годината која завршува со тој датум, Промени на извори на капиталните средства, применетите сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.
- усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви, на сметката на буџет од самофинансирачки активности (787) со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви, на 31 декември 2024 година, на сметката на буџет од самофинансирачки активности (787), како и резултатите од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точката 3.1., активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви, за 2024 година, на сметката на буџет од самофинансирачки активности (787), во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

3. Основ за изразување на мислење

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и Кодексот на етика на Државниот завод за ревизија. Одговорностите согласно ISSAI се опишани во делот на Одговорност на ревизорите за ревизијата на финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме обезбедено се доволни и соодветни за да обезбедат основ за нашето ревизорско мислење.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

2

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

3.1. Основ за мислење со резерва за усогласеност со закони и прописи

3.1.1. Со член 12 од ЗЗНР уредено е дека задолжителните нафтени резерви се формираат, чуваат и обновуваат врз основа на:

- акциски план за формирање на задолжителните резерви,
- годишна програма со финансиски план за тековната година и
- одлука за количината и структурата на задолжителните резерви за тековната година.

Согласно став 3 од истиот член, Владата на Република Северна Македонија, на предлог на министерството надлежно за работите од областа на енергетиката, најдоцна до 15 март секоја година, со одлука ја пропишува количината и структурата на задолжителните резерви кои ќе се чуваат во тековната година, а Агенцијата има обврска да го изготви текстот на предлог одлуката и да го достави до надлежното министерство, најдоцна до 10 март секоја година.

Утврдивме дека за 2022 и 2023 година Владата ги нема донесено потребните одлуки за количината и структурата на задолжителните резерви. Агенцијата иако навремено ги доставила предлог-одлуките² за задолжителни нафтени резерви за 2022 и 2023 година до Министерството за економија (тогаш надлежно министерство за работите од областа на енергетиката), истото не постапило согласно своите надлежности, поради што Владата не ги донела потребните одлуки. За 2024 година не е доставена предлог-одлука до Министерството за економија, а поради не функционалност на новото министерство- МЕРМС, не е доставена предлог-одлука и за 2025 година.

Не донесувањето на пропишаниот акт создава ризик од несоодветно постапување и формирање на залихи во количини и структура кои не се во согласност со потребите и приоритетите на Владата.

Во текот на 2026 година, преземани се активности и до МЕРМС доставена е предлог-одлука³ за количината и структурата на задолжителните нафтени резерви за 2026 година.

Препорака

Одговорното лице на Агенцијата да продолжи со мерките и активностите за навремено донесување на одлука за количината и структурата на задолжителните резерви за тековната година.

3.1.2. Вработените во Агенцијата согласно член 27 од ЗЗНР кои вршат административни работи имаат статус на административни службеници и правата од работен однос ги остваруваат согласно колективен договор, Законот за административни службеници – ЗАС и Законот за вработени во

² Доставување предлог -одлука 03-365/1 од 07.03.2022 година и предлог-одлука број 08-285/1 од 17.02.2023 година

³ Предлог-одлука 08-480/1 од 10.03.2026 година

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

3

1. _____

2. _____

3. _____

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

јавниот сектор-ЗВЈС. Од извршениот увид во персоналните досиеја и доставената документација за пресметка и исплата на платите, додатоците и надоместоците на платите, ги утврдивме следниве состојби:

- висината на бодовите кои се однесуваат на основната компонента на платата (минимална плата изразена во бодови, дел на плата за ниво/работно место и дел на плата за стаж) е утврдена со Колективниот договор на Агенцијата⁴ кои се повисоки во однос на бодовите утврдени со ЗАС без да постои можност да се утврдат бодовите за секој дел. Како резултат на овие разлики, по основ на исплатени плати, даноци, придонеси, надоместоци и додатоци од плата, исплатени се повеќе средства во износ од 1.024 илјади денари. Во текот на 2026 година, со Министерството за финансии, извршено е усогласување на исплатата на плата согласно најавените зголемувања на додатоците од плата за 7% како истите би биле во висина согласно бодовите за секое работно место утврдени со ЗАС, поради што ревизијата не дава препорака по овој наод;
- при пресметка на надоместокот за привремена спреченост за работа т.е. боледување како основица се зема бруто платата на лицето за месецот за кој се врши пресметката намален за делот на плата за стаж. Наведеното не е во согласност со член 16 од Законот за здравственото осигурување⁵, каде е уредено дека основица за пресметување на надоместокот за боледување преставува просечниот месечен износ на исплатената плата на која е платен придонесот за задолжителното здравствено осигурување во последните дванаесет месеци пред настанувањето на случајот поради кој се стекнува правото на надоместокот. Дополнително, во услови на боледување над седум дена, иако се доставени посебни извештаи за привремена неспособност со различни дијагнози, пресметката и исплата на боледувањето се исплатува во износ од 80% од основицата, како континуирано боледување, што не е во согласност со член 19 став 1 од Општиот колективен договор за јавниот сектор⁶;
- решенијата за утврдување плата на вработените не се унифицирани поради што дел од нив содржат податоци-бодови за одделни елементи од основната компонента на плата, а во дел од нив нема, поради што постои ризик погрешно утврдување и пресметка на платата;
- евиденцијата за прекувремена работа не е целосна, односно за дел од вработените постојат податоци за реализирани прекувремени часови, додека за други таква евиденција не е обезбедена. Нема пракса

⁴ Број 01-601/3 од 28.04.2022 година

⁵ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/00, 34/00, 96/00, 50/01, 11/02, 31/03, 84/05, 37/06, 18/07, 36/07, 82/08, 98/08, 6/09, 67/09, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/16, 171/17 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/19, 77/21, 285/21, 60/23, 154/23, 209/23, 144/25 и 154/25

⁶ Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.154/23

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

4

1. _____

2. _____

3. _____

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

одговорното лице да ја утврдува потребата од прекувремена работа, ниту пак е доставено писмено известување до подрачниот државен инспектор на трудот, што не е во согласност со член 117 став 5 и 6 од Законот за работни односи;

- исто така утврдивме дека додатокот на плата за прекувремена работа во износ од 35% се пресметува само на дел од основната плата, без да се земе предвид и делот на плата за стаж, што не е во согласност со член 87 став 1 и 92 став 7 од Законот за административни службеници, како и член 28 и 37 став 4 од Колективниот договор на Агенцијата.

Наведените состојби влијаат на законитоста и точноста при пресметката и исплатата на платите, надоместоците и додатоците од плата има за ефект исплата на плати и надоместоци во нереални износи.

Препорака

Одговорното лице на Агенцијата да преземе мерки и активности за:

- во решенијата за определување на плата точно да се наведат елементите изразени преку бодови за соодветните компоненти за секое работно место;
- надоместокот на плата за привремена неспособност да се пресметува согласно законски утврдената основица, со процент во зависност од времетраењето на секој поединечен извештај за спреченост за работа;
- обезбедување целосна евиденција за прекувремена работа и да се доставува писмено известување до подрачниот државен инспектор на трудот и
- пресметката на надоместокот на додаток на плата за прекувремена работа да се пресметува на вредноста на платата од основната компонента.

4. Нагласување на прашања

Ревизијата има обврска да укаже на одредени состојби кои произлегуваат од одлуки на Владата на Република Северна Македонија во однос на користењето на задолжителните нафтени резерви и влијаат на одржувањето на задолжителните количини.

- 4.1. Со одлуки на Влада⁷, Агенцијата (тогашна Дирекција за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати) издала краткорочна позајмица од 600.000 килограми мазут од задолжителните резерви на Министерството за одбрана за непречено остварување на функциите на Армијата, со обврска, позајмените количини да се вратат до 31.12.2017 година. Количините и во текот на 2025 година не се вратени од Министерството, поради што за издадените количини, искажано е побарување од Министерството во износ

⁷ 44-125/1 од 13.06.2017 година и 44-3122/1 од 04.07.2017 година (Службен весник на РМ број 5/17 и 86/17)

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

5

1. _____
2. _____
3. _____

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

од 16.714 илјади денари, согласно вредноста на нафтените деривати утврдени со одлука на Регулаторната комисија за енергетика во периодот на нивно издавање.

Низ годините, од страна на Агенцијата направени се обиди за решавање на состојбите, но истите не се променети⁸.

Имајќи во предвид дека количините не се вратени скоро осум години, ревизијата укажува на потребата Агенцијата во соработка со Владата и Министерството за одбрана да продолжат со активности за решавање на состојбата со цел намалување на ризиците за одржување на потребното ниво за залихи на мазут, како и ефективно искористување на средствата на Агенцијата за набавка на задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати кои Агенцијата ги остварува од наплатениот надомест при нивниот увоз.

- 4.2. Законот за задолжителни нафтени резерви во голема мерка е усогласен со Директивата 2009/119/ЕЗ и Директивата за спроведување (ЕУ) 2018/1581 со кои се наметнува обврската на државите членки и кандидати за членство да обезбедат минимални резерви на сурова нафта и/или нафтени деривати, односно задолжително е потребно секоја држава да обезбеди резерви на нафта и нафтени деривати во количини кои одговараат на 90 дена од просечниот нето увоз или 61 ден од просечната дневна домашна потрошувачка, во зависност која од овие количини е поголема.

Согласно член 36-s од ЗЗНР, задолжителните резерви може да се користат при прогласена кризна состојба во снабдувањето со топлинска енергија на подрачјето на Град Скопје и во снабдувањето со електрична енергија на целата територија на државата, но и со отстапување без надоместок за извршување на нивните активности утврдени со закон.

Со одлука на Влада⁹, во декември 2024 година 10.788.295 кг мазут од задолжителните резерви се отстапуваат без надомест на АД за производство на електрична енергија „Електрани на Северна Македонија“ во државна сопственост, за негово непречено работење, што претставува 50% од количините на мазут во 2024 година. До 24.06.2025 година издадени се 10.786.880 кг мазут.

Исто така, со одлука на Влада¹⁰, по претходно донесена одлука за постоење на кризна состојба во снабдувањето со електрична енергија¹¹, повторно на „Електрани на Северна Македонија“ отстапени се без надомест 5.394.854 кг мазут за непречено работење (50% од залихите во 2025 година), иако со истиот

⁸ Предлог за отпис на позајмица од Министерство за одбрана заведено во Агенцијата со број 08-191/1 од 28.01.2022 година; Известување за поврат на позајмица доставено до Министерство за одбрана број 08-740/1 од 30.05.2023 година;

⁹ Број 41-12409/1 од 17.12.2024 година (Сл. весник на РСМ 260/24)

¹⁰ Број 52-11791/1 од 24.12.2025 година (Сл. весник на РСМ 260/25)

¹¹ Број 50-11791/6 од 25.12.2025 година (Сл. весник на РСМ 260/25)

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

6

1. _____

2. _____

3. _____

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

член е предвидено дека користењето на задолжителните резерви во енергетска кризна состојба се врши со издавање на краткорочни позајмици од одделни видови нафтени деривати на јавни претпријатија и други правни лица и институции основани од државата кои вршат соодветна енергетска дејност. До крајот на 2025 година од страна на ЕСМ подигнати се 2.534.740 кг мазут или 47% од одобрените количини.

Истакнуваме дека иако издадените количини се во рамки на законски утврдените количини согласно член 36-s¹², нивното намалување за 75% во рок од скоро една година придонело резервите на нафта и нафтени деривати кои пред нивното издавање овозможувале покриеност од 52 дена, да се намалат и да обезбедат 42 дневна покриеност.

Ваквиот начин на користење на залихите не овозможува формирање на залихи на нафтени резерви кои Владата преку закон и Акциски план за формирање на задолжителните резерви за 2023-2025 година¹³ се обврзала дека ќе ги постигне и одржува.

5. Останати прашања

5.1. Агенцијата за задолжителни нафтени резерви согласно своите надлежности и Годишните програми за работа, води евиденција на залихите на нафтени резерви по видови деривати и локации и врши нивна квалитативна и квантитативна контрола. Воспоставена пракса е после секоја извршена контрола од страна на лиценцирано тело, или годишен попис, да се врши сметководствено усогласување на вредноста на залихите согласно вредноста на нафтените деривати утврдени со Одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтените деривати и горива за транспорт од Регулаторна комисија за енергетика, важечка на денот на спроведените контроли, односно на 31 декември.

Во текот на 2024 година, вредноста на залихите на нафтените резерви е усогласена два пати, на 17 јули 2024 година и на 31 декември 2024 година, при што вредноста на залихите е намалена за износ од 360.423 илјади денари. Како основ за нивелација се зема вредноста на највисоките набавни цени на горивата согласно член 2 од одлуките, зголемени за износот на надоместок за трошоци за работење преку склад и трговска маржа од член 3, надоместокот за финансирање на активностите во областа на животната средина од член 5

¹² Член 34-s став 4: Отстапените нафтени деривати од став (3) на овој член може да бидат во количини коишто во текот на календарската година нема да надминуваат 50% од вкупно складираните количини на задолжителни резерви за секој нафтен дериват одделно

¹³ 41-989/8 од 07.02.2023 година

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

и надоместокот за задолжителни резерви од член 6 од истите, за соодветен вид дериват.

Истакнуваме дека во услови кога ЗЗНР не го уредува процесот на усогласување на вредноста на залихите, Агенцијата исто така нема донесено интерен акт за унифицирано постапување при проценка на вредноста на залихите, поради што постои ризик од не воедначено постапување, примена на различни основи за проценка, како и погрешно проценување и прикажување на вредноста на залихите како капитал на државата.

Укажуваме на потребата Агенцијата во соработка со МЕРМС да преземе мерки и активности за пропишување на соодветен акт за уредување на начинот, динамиката и основата за проценка на вредноста на залихите на нафтените деривати.

- 5.2. Агенцијата за задолжителни нафтени резерви согласно член 11 од Законот за измена на ЗЗНР¹⁴ има обврска најдоцна во рок од 6 месеци од влегување во сила на измените, односно до 15.01.2025 година да изврши усогласување на подзаконските акти претходно пропишани. Ова од причина што со наведените измени настанати се промени во органите на управување: управниот орган е укинат, директорот на Агенцијата има нови надлежности, а МЕРМС е орган на државната управа задолжен за пропишување, давање согласности и донесување на подзаконските акти со кои поконкретно се уредуваат одредени надлежности на Агенцијата.

Со новиот член 26-а од ЗЗНР, пропишано е дека министерот надлежен за работите од областа на енергетиката, на предлог на директорот на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви треба да донесе неколку подзаконски акти -правилници:

- Правилник за методите и процедурите за пресметка на просечните дневни нето увози и просечната дневна домашна потрошувачка (донесен врз основа на член 5 став (3) од ЗЗНР и објавен во Службен весник на РСМ бр. 94/21);
- Правилник за методите и процедурите за пресметка на нивото на задолжителни резерви (донесен врз основа на член 11 став (2) од ЗЗНР и објавен во Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 94/21);
- Правилник со кој се пропишува начинот за утврдување, пресметување и висината на надоместокот за задолжителни резерви, како и содржината, начинот и роковите за достава на податоци за пласманот на нафтени деривати на домашниот пазар (Уредба донесена согласно член 31 став (3) од

¹⁴ Службен весник на РСМ број 147 од 15.07.2024 година

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ЗЗНР објавена во Службен весник на Република Северна Македонија бр. 208/21 и 225/21);

- Правилник за висината на надоместокот за чување и евапорација на нафта и нафтени деривати од задолжителните резерви (донесена Уредба согласно член 15 став (3) од ЗЗНР објавена во Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 184/23).

Наведените подзаконски акти по предлог на Агенцијата се донесени од страна на Владата на Република Северна Македонија.

Како резултат на настанатата колизија помеѓу одредбите од член 26-а со одредбите од член 31 став (3) и член 15 став (3) од ЗЗНР, од страна на Агенцијата, до МЕРМС доставени се предлог-текст на правилници со цел нивно донесување согласно барањата на новиот член 26-а. Од страна на МЕРМС добиен е одговор¹⁵ дека МЕРМС има изготвено предлог текст за измена и дополна на ЗЗНР со цел усогласување на надлежностите меѓу МЕРМС и Владата. Како резултат на овој одговор, како и очекуваните ефекти од претстојните измени на законот, Агенцијата го повлекла барањето доставено до МЕРМС за давање согласност на Статутот, кој до денот на ревизијата исто така не е усогласен. До денот на издавањето на овој Нацрт извештај, не се направени измени во ЗЗНР.

Укажуваме на потребата од забрзување на активностите на МЕРМС за измена на ЗЗНР и усогласување на предвидените подзаконски акти, вклучително и Статутот на Агенцијата, како и на потребата од пропишување на начинот и постапката за вршење на контрола на задолжителните резерви, уредено со член 26-а став 1 точка 2 од ЗЗНР.

- 5.3. Со членовите 25 и 26 од ЗЗНР¹⁶ уредени се условите, начинот на избор, причините за разрешување и надлежностите на директорот на Агенцијата, но наведените членови не го утврдуваат периодот, односно мандатот за кој директорот се избира. На 30 јули 2024 година, од страна на Владата, стариот вршител на должност - в.д. директор, согласно измените во законот, е разрешен и именуван е нов в.д. директор, кој го нема потребното искуство од пет години на раководна функција во областа на енергетиката согласно член 26 став 2 алинеја 4 од Законот.

Функцијата „вршител должност“ ЗЗНР не ја уредува како облик на управување, ниту пак „вршител должност“ е предвидено како орган на

¹⁵ 01-259/2 од 04.03.2025 година

¹⁶ “Службен весник на РМ“ бр.144/14, 178/14, 199/15, 197/17, 7/19, “Службен весник на РСМ“ бр. 275/19, 150/21, 236/22 и 147/24)

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

управување со државните органи согласно Законот за организација и работа на органите на државна управа.

Ревизијата укажува дека долгогодишниот воспоставен начин на избор и именување на вршители должност како орган на управување кај државните органи, го нарушува принципот на владеење на правото, создава ризик управувањето со институциите да го вршат лица кои не располагаат со неопходни квалификации предвидени со закон, придонесува за дисконтинуитет во работењето и влијае на квалитетот на исполнување на надлежностите на институциите.

6. Законска основа за ревизијата и временски период

Ревизијата на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

Ревизијата е спроведена во периодот од 15.12.2025 до 10.03.2026 година, кај Агенцијата за задолжителни нафтени резерви, сметка на буџет од самофинансирачки активности 787, од ревизорски страна на тим на Државниот завод за ревизија.

7. Опфат и ограничувања

Нема ограничување во опфатот на ревизијата.

8. Одговорност за финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одговорност на раководството на Агенцијата, застапувано од:

- Уљси Бекири – в.д. директор од 22.02.2022 година до 30.07.2024 година
- Неџмедин Садики – в.д. директор од 30.07.2024 година.

Оваа одговорност вклучува изготвување, имплементација и одржување на внатрешната контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите. Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлексирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор **10**

9. Одговорност на ревизорите

Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Разумно уверување е високо ниво на увереност, но тоа не е гаранција дека при извршената ревизија согласно со ISSAI секогаш ќе бидат откриени сите материјално погрешни прикажувања кога таквите постојат, како и сите грешки и неусогласености со закони и прописи. Погрешните прикажувања може да се резултат на измама или грешка и се сметаат за материјално значајни, ако поединечно или во вкупен износ, можат да влијаат на економските одлуки на корисниците донесени врз основа на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви, врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и расходите се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

11

1. _____
2. _____
3. _____

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективност на внатрешните контроли. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на одговорното лице на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Комуницираме со оние кои се одговорни за управувањето во врска со планираниот опфат и временски распоред на ревизијата и значајните наоди во ревизијата, вклучувајќи ги и сите значајни недостатоци во внатрешната контрола што сме ги утврдиле во текот на ревизијата.

10. Недостатоци во внатрешната контрола

10.1. Со член 30 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола-ЗЈВФК¹⁷ уредено е дека единица за внатрешна ревизија задолжително се основа во сите субјекти од јавниот сектор чиј просечен годишен буџет/финансиски план во последните три години го надминува износот од 50 милиони денари. Иако буџетот на Агенцијата¹⁸ е значајно поголем во однос на законскиот лимит, со Актите за организација и систематизација¹⁹ на работните места во Агенцијата не е предвидена посебна единица за внатрешна ревизија. Предвидено е работно место Советник – внатрешен ревизор кое не е пополнето. Како резултат на ваквата организациона поставеност и кадровска не екипираност, во Агенцијата не е спроведена внатрешна ревизија, ниту пак е искористена можноста од член 30 од ЗЈВФК за ангажирање на внатрешен ревизор од друг субјект од јавниот сектор, врз основа на договор склучен меѓу раководителите на двата субјекти од јавниот сектор, или ангажирање на ревизор од регистарот на внатрешни ревизори што го води Централната единица за хармонизација при Министерството за финансии.

Не преземање мерки за воспоставување на внатрешна ревизија влијае врз обемот и квалитетот на информации кои ги добива раководното лице за работењето согласно законите, подзаконските и интерните акти, за економичноста, ефикасноста и ефективност на работењето, како и совети за управување со ризици и препораки за подобрување на работењето.

¹⁷ „Службен весник на РМ“ бр.90/09, 188/13, 192/15 и 147/17

¹⁸ Просечниот буџет на Агенцијата за период 2021-2023 година изнесува 763.018 илјади денари

¹⁹ Правилник за внатрешна организација на Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати бр.02-601/3 од 19.05.2016 година и Правилник за систематизација на работните места во Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати бр.02-602/3 од 19.05.2016 година, бр.02-374/3 од 23.05.2019 година, бр.02-834/1 од 18.07.2019 година, бр.02-374/7 од 10.12.2019 година, бр.02-1042/1 од 30.10.2020 година, бр.02-309/2 од 19.02.2021 година, бр.02-1336/2 од 19.10.2021 година, бр.02-104/2 од 14.01.2022 година бр.02-780/3 од 07.06.2023 година

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

12

1. _____
2. _____
3. _____

**АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Ревизијата не дава препорака по овој наод од причина што согласно член 30 од новиот Закон за системот на внатрешни контроли во јавниот сектор²⁰, единица за внатрешна ревизија задолжително се воспоставува кај матичните буџетски корисници. Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини е надлежен орган на државната управа за надзор и контрола на работењето на Агенцијата кое треба да воспостави внатрешна ревизија и да врши ревизија во Агенцијата.

11. Одговор на ревидираниот субјект

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви одржани во деновите 26.03.2026 година и 01.04.2026 година, за кои дадоа свои коментари и објаснување.

Не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

²⁰ „Службен весник на РСМ“ бр.255/24

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

13

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2024 година

		во 000 денари	
Опис на позицијата	Образложение	2024	2023
Приходи	3.1.		
Даночни приходи	3.1.1.	1.153.727	1.115.593
Неданочни приходи	3.1.2.	60	116
Вкупно приходи		1.153.787	1.115.709
Расходи			
Тековни расходи	3.2.		
Плати и надоместоци	3.2.1.	13.466	11.187
Стоки и услуги	3.2.2.	409.849	406.482
Субвенции и трансфери	3.2.3.	506	78
Вкупно тековни расходи		423.821	417.747
Капитални расходи	3.3.		
Капитални расходи	3.3.1.	517.309	259.729
Вкупно капитални расходи		517.309	259.729
Вкупно расходи		941.130	677.476
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување	3.4.	212.657	438.233

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

14

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ

		во 000 денари	
Опис на позицијата	Образло- жение	2024	2023
Актива			
Тековни средства	4.1.		
Парични средства	4.1.1.	212.661	438.239
Побарувања	4.1.2.	17.049	16.714
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	4.1.3.	13	10
Побарувања од вработените	4.1.4.	57	165
Побарувања од државата и други институции	4.1.5.	131.592	64.917
Активни временски разграничувања	4.1.6.	49.015	334.435
Залихи	4.1.7.	8.342.093	8.534.232
Вкупно тековни средства		8.752.480	9.388.712
Постојани средства	4.2.		
Нематеријални средства	4.2.1.	12	29
Материјални средства	4.2.2.	421	611
Вкупно постојани средства		433	640
Вкупна актива		8.752.913	9.389.352
Пасива			
Тековни обврски	4.3.		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	41.155	333.309
Примени аванси, депозити и кауции		0	78
Краткорочни финансиски обврски	4.3.2.	4	6
Обврски спрема државата и други институции	4.3.3.	6.576	0
Обврски за даноци и придонеси од добивката	4.3.4.	68	4
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	4.3.5.	1.216	1.044
Пасивни временски разграничувања	4.3.6.	361.368	520.039
Вкупно тековни обврски		410.387	854.480
Извори на средства	4.4.		
Извори на капитални средства	4.4.1.	8.342.526	8.534.872
Вкупно извори на деловни средства		8.342.526	8.534.872
Вкупна пасива		8.752.913	9.389.352

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

15

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ
СМЕТКА НА БУЏЕТ ОД САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ (787)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2024 ГОДИНА

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (залихи на материјали, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2024 година	640	8.534.232	8.534.872
Зголемување по основ на:	999	180.060	181.059
Набавки	108	180.000	180.108
Ревалоризација на капитални средства	891		891
Вишоци по попис		60	60
Намалување по основ на:	1.206	372.199	373.405
Издавање на залихи		11.447	11.447
Кусоци по попис		329	329
Нивелација на цени		360.423	360.423
Амортизација	334		334
Ревалоризација	872		872
Состојба 31.12.2024 година	433	8.342.093	8.342.526

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

16